

בעזרת השם יתברך

ספר

עצתו אמונה

בריון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

פרשת וישב

זשפ"א

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי
טעלעפאון מעסידזשינג
347-630-2876
אימעיל
chizikyomi@gmail.com

עַנְתוּ אֲמוּנָה

- א. מיין שווער געמט אסאך לחץ פון מיר, זאל איך ווייטער גיין צו אים?.....
ב. וואס קענען מיר טון געהאלפן צו ווערן מיט קינדער?.....
ד. פארוואס שרייבט איר מיט זלזול אויף ברסל'ע חסידים?.....
ז. פארוואס טאר מען נישט פייפן מיט די מויל?.....
ח. וויפיל שכל אין לעבן באקומט מען פון די שיעורים?.....
י. מיין חבר'טע איז אנטוישט פון איר לעבן, ווי אזוי קען איך איר העלפן?.....
יג. מעג א מיידל גיין מיט א גיטאר אויפ'ן גאס?.....
ווי אזוי בין איך מחזק א חבר'טע וואס איז אריבער שווערע
איבערלעבענישן?.....
טו. ווי אזוי פירט מען זיך אינעם טאג וואס מען ווערט בר מצוה?.....

איש אמונות

- א. איינמאל מען טוט תשובה, איז דער אייבערשטער מוחל.....
אין זכות פון העלפן פאר'ן עירוב וועסטו האבן געזונטע ערליכע קינדער ..
ב. וויפיל מיר וועלן נאר טון פאר'ן רבי'ן, איז דאס נישט גענוג באצאלט.....
ג. איך וויל נישט האבן קיין שייכות מיט צייטונגען און מאגאזינען.....
ג. בעט דעם אייבערשטן זאלסט נישט שטעכן און טשעפען א צווייטן.....
ד. אין זכות פון מחזק זיין אנדערע בחורים וועסטו טרעפן א גוטע שידוך.....
מיט דעם וואס דו טיילסט עסן פאר נויטבאדערפטיגע, ראטעוועסטו
אלעמען.....
ד. אינדערפרי איז א גוטע צייט זיך צו מתבודד זיין.....
ה.

- דאס גרויסקייט פון זיין א געטרייע לערערין 1.
- וואס מען לערנט אין די יונגע יארן דאס בלייבט אויף א גאנץ לעבן 1.
- יעדעס ווארט וואס מען רעדט גייט אריין אין יעדעס 2.
- א מאמע דארף ספעציעל זיין געווארנט נישט צו קוקן שלעכטע זאכן 3.
- די שבת התועדות פאר מיידלעך איז געווען אויסנאם שיין 4.
- מען דארף אכטונג געבן צו טראגן נאר אין די גרעניצן פונעם עירוב 5.
- אין די חדשים זאל מען נישט גיין אין די מקומות וואס מען מאכט נעגל . יא
זאת חנוכה איז זייער א גרויסער טאג יא
- זאגט מיט א שטארקייט פאר די לערערנים וואס זיי האבן צו טון יב
- עלטערן דארפן מיט ארבעטן מיט'ן מוסד יד
- א סדר פאר חנוכה יד
- חנוכה, א יום טוב מיט די קינדער טו
- חנוכה איז א צייט פון דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן טו

עצתו אמונה

מיין שווער נעמט אסאך לחץ פון מיר, זאל איך ווייטער גיין צו
אים ?

שאַלַה:

לְכָבוֹד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א פרישער אינגערמאן, איך האב חתונה געהאט אביסל מער ווי א האלב יאר צוריק און איך בין דער ערשטער איידעם ביי מיין שווער. מיין שווער איז מיר זייער מכבד, אבער אסאך מאל זע איך אז ער האט זייער אסאך לחץ און פּרעשוּר פון מיר, ווען איך קום צו אים וויל ער ווייזן אז אלעס אין שטוב איז מסודר הונדערט פראצענט און אז די קינדער פאלגן, ער שוויצט ממש פון פּרעשוּר אז אלעס זאל מיר געפֿעלן.

פון מיין זייט קום איך איך פון א געבענטשטע שטוב מיט קינדער ברוך השם און איך פארשטיי אז ווען די שטוב איז נישט אויפגערוימט געשעט גארנישט.

ווען איך וויל עפעס ארויס העלפן ווערט ער ממש היסטעריש, אבער איך וויל אים נישט מצער זיין און איך ווייס נישט וואס איז בעסער; זאל איך מיך אפהאלטן פון גיין צו אים אדער זאל איך יא גיין?

יישר פֿח

תשובה:

בְּעֲזַרְתָּ ה' יִתְבָּרַךְ - יום ד' פרשת וישלח, ט"ז כסלו, שנת תשפ"א לפֿרט קטן
לְכָבוֹד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

על פי הלכה דארף מען מכבד זיין די שווער און שוויגער אזוי ווי מען איז

מְכַבֵּד טֹאטֶע מאַמע; אַזוי פֿסק'נט דער מַחְבֵּר (יורה דעה סימן רמ, סעיף כד): "חַיִּיב אָדָם לְכַבֵּד חֲמִיו", מֵעַן אִיז מְחֻיָּב צו מְכַבֵּד זײַן דַּעַם שְׁוֹעֵר.

מוֹהֲרָא"ש הָאט אונז גַּעֲלֶעֱרַנט מִיר זַאלֵן רופֿן די שְׁוֹעֵר - טֹאטֶע און די שְׁוויגֶער - מאַמע; אַזוי ווי דוד המלך הָאט גַּעֲרופֿן זײַן שְׁוֹעֵר, שְׁאוּל המלך - 'טֹאטֶע', אַזוי ווי עַס שְׁטײט (שמואל א כד, יא): "וְאָבִי רָאָה גַם רָאָה", עַר הָאט אִים גַּעֲרופֿן טֹאטֶע.

דו זאַלסט ווייטער גיין צו זיי; זאַרג נישט, עס וועט אריבער גיין א שטיק צייט און דו וועסט ווערן א חלק פון די משפחה, מען וועט זיין נאטירליך מיט דיר, מען וועט נישט האבן קיין שום דרוק ווען דו קומסט.

דו פון דיין זייט זיי ווייטער מְכַבֵּד דיין ווייב'ס עֲלֵטֶעֱרֵן; דאס וועט מאכן שטארק דעם קשר צווישן ענק, זי וועט זען ווי שטארק דו שעצט זיי וועט זי ווערן איינס מיט דיר.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

וואס קענען מיר טון געהאלפן צו ווערן מיט קינדער?

שאלה:

לְכַבֵּד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

מִיר זַענען שוין חַתוּנָה גַּעֲהאַט כּמַעַט דְּרײַ יָאָר און מִיר הָאבן נֶאכְגִּישֵׁט קײַן קִינְדֵּער, וואס זאלן מיר טון?

אויף וויל איד וויסן צי מיר זאלן גיין צו א געוויסע פרוי וואס זי ארבעט מיט נאטורליכע מיטלען.

יישר פֿחַ

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ד' פְּרִשְׁת וַיִּשְׁלַח, ט"ז כסלו, שְׁנַת תִּשְׁפ"א לְפֶרֶט קָטָן לְכַבֵּד ... שְׁיַחֲיוּ

איד האב ערהאלטן אייער בריוו.

וואס האט שרה אמנו געטון צו האבן קינדער? וואס האבן יצחק און רבקה

געטון ווען זיי האבן נישט געהאט קיין קינדער? וואס האבן רחל און לאה געטון זיי זאלן האבן קינדער? וואס האט חנה געטון זוכה זיין צו קינדער? די אלע האבן געבעטן דעם אייבערשטן, אזוי האבן זיי זוכה געווען צו קינדער.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (פנא דבי אליהו רבא, פרק יח) אליהו הנביא האט דערציילט: "איך בין אמאל געווען אונטערוועגס און א מענטש האט מיר געפרעגט א שטארקע קשיא, פארנואס זעען מיר אסאך ערליכע משפחות האבן נישט קיין קינדער? 'אמרתי לו: בני, מפני שהקדוש ברוך הוא אוהב אותם אהבה גמורה ושמח בהן, לפיכך מצרפם כדי שירבו רחמים לפניו, האב איך אים געענטפערט: ווייל דער אייבערשטער האט זיי זייער שטארק ליב און ער פריידט זיך מיט זיי, דערפאר מאכט ער אז זיי זאלן נישט האבן גלייך קינדער, אזוי וועלן זיי אסאך בעטן דעם אייבערשטן, 'ותדע לה שכן הוא, א רא' האסטו פון אברהם אבינו און שרה אמנו, זיי האבן געווארט לאנגע יארן אויף קינדער און דער אייבערשטער האט זיי געהאלפן זיי האבן געבוירן יצחק, אזוי אויף יצחק אבינו און רבקה אמנו האבן געווארט צוואנציג יאר אויף קינדער, זיי האבן אסאך געדאוונט צום אייבערשטן ביז זיי האבן געבוירן יעקב, רחל אמנו האט געווארט פערצן יאר אויף קינדער, זי האט אסאך געבעטן דעם אייבערשטן ביז זי איז געהאלפן געווארן, אויף זעט מען ביי חנה - די מאמע פון שמואל הנביא וואס זי האט אויף געווארט אסאך יארן אויף קינדער און זי האט אסאך געבעטן דעם אייבערשטן ביז זי איז געהאלפן געווארן און געבוירן שמואל הנביא, 'אלא על פרקי צריף אמה לתפוס בידך מידה הראשונה שאמרתי לה מתחלה, מפני שהקדוש ברוך הוא אוהב אותם אהבה גמורה ושמח בהן, לפיכך מצרפן כדי שירבו ברחמים לפניו"; זעט מען פון דעם אז דאס וואס מען זעט אז א מענטש ווארט לאנג אויף קינדער, איז ווייל דער אייבערשטער ווארט צו הערן זייער קול, אז מען בעט אים דערויף.

אויב איר ווערט נישט בארואיגט פון דעם, איר שפירט אז איר דארפט נא עפעס טון, קענט איר גיין צו א דאקטער, אבער געבט אכטונג פון די וואס פארפירן מענטשן מיט נאטורליכע וועגן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

פּאַרְוּאַס שְׁרַיִיבֵט איר מיט זלזול אויף בְּרִסְלָב'ע חֲסִידִים?

שְׂאַלָה:

לְכַבֵּד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

איך וויל זיך באדאנקען פאר די שיינע בריוו וואס זענען כּסדר זייער מחזק.

איך האב געליינט א בריוו [דער בריוו איז בייגעלייגט צום סוף פון דעם בריוו] מיט'ן קעפל: "מכבד זיין צו רעדן נאר די וואס פארשטייען נישט בעסער פון מוהרא"ש"; איר שרייבט דארט: "זייער טשאַלַנט זאלן זיי געבן צו עסן פאר זייער מאן און קינדער", דאס איז נאך גוט, אבער דאס וואס איר שרייבט ווייטער: "מיר זענען נישט אינטערעסירט צו הערן יענעמ'ס בויד וויי, יענעמ'ס סברות, יענעמ'ס חלומות און זיסע משלים", דאס האט מיר שוין וויי געטון, ווי אזוי קען מען שרייבן מיט אזא זלזול אויף אלע בְּרִסְלָב'ע חֲסִידִים? און דאס טיילט מען נאך אויס פאר יעדן איינעם!?

איך בין א בְּרִסְלָב'ער חסיד, איך בין זיך מחזק מיט אייערע בריוו און איך האב ליב מוהרא"ש, איך וויל פארשטיין וואו עס איז דער "מכל מלמדי השכלתי"? פון יעדן קען מען זיך דאך לערנען עפעס גוטס.

יִישׁר פּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יתברך - יום ה' פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁלַח, י"ז כסלו, שְׁנַת תִּשְׁפֵּ"א לְפָרֵט קָטָן

לְכַבֵּד ... גֵּרוֹ יְאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואס פאלט דיר ביי אז מען מאכט אנוועק אנדערע? קיינער מאכט נישט אנוועק אנדערע קהלות וואס זענען מחזק אידישע קינדער און פירן זייער קהילה אויף די וועג פון די תורה.

דו דערמאנסט מיר א מעשה, איינער איז אמאל געקומען צום רב פון שטאט זאגן ער וויל א דין תורה מיט פלוני וועלכער האט אים מבזה געווען; בשעת די דין תורה פּרעגט אים דער רב: "וואס האט ער דיר פארשעמט?" האט דער תובע געענטפערט: "דער איד איז אריין געקומען אין בית המדרש און אויסגעשריגן הויף: 'דער נאר זאל ארויסגיין פון שול! איך צייל ביז דריי און ווען איך זאג דריי וויל איך אים שוין זען אינדרויסן', איך בין פארשטייט זיך גלייך ארויס געלאפן - דערציילט דער איד - יעצט וויל איך אז ער זאל מיר באצאלן פאר'ן מיך אזוי

פֶּאֲרִשְׁעֵמֶעַן בְּרַבִּים". הָאֵט אִים דְּעַר רַב גַּעזְאָגֵט: "יַעֲנֵר הָאֵט דִּיר נִישְׁט פֶּאֲרִשְׁעֵמֵט, דוּ הָאָסֵט זִיךְ אַלִּינְס פֶּאֲרִשְׁעֵמֵט, ווער הָאֵט דִּיר גַּעהִיִּסן אַרוֹיס לויפֵן פֿון שׁוּל?" אַזוי אויך, פֶּאַרְוּאַס טְרַאַכְסְטוּ אַז מָעַן אִיז מְזֻלֵל אִין אַנדֶערֶע?

מָעַן מֵינִיט נִישְׁט מְזֻלֵל זײַן אִין קֵינֶעם, מָעַן רַעֲדֵט פֿון דַּעם וואָס זײַער אָסאַך פֿרויעִן ווערן אַרײַן גַּעכאַפֿט דורך פֿרויעִן בַּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת וואָס רַעֲדֵן הַבֵּל הַבָּלִים, זאַכן וואָס קומט פֿון גוים, אַינֶרֶדֶענישן וְכְדוּמָה; עָס אִיז דאָ צווישן זײ וואָס האָבן אַ כַּח הַדְּבוּר, זײ קענען אַיבער רַעֲדֵן אומשולדיגע מענטשן און זײ אַרײַנשְׁלֶעפֿן אִין זײַערֶע דְמִיוֹנוֹת, נאַטורליכע היילונג, נאַטורליכע געבורט, גוֹיִשֶׁע וועגן פֿון חִינוּךְ הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת, שְׁלוֹם בֵּית פֿון גוֹיִשֶׁע בִּיכֶער וְכְדוּמָה לְזֶה; אַזוי ווי אַ שְׁפִין שְׁפִיט אִים שְׁפִיאַכְטֵס און מאַכט אַ געוועב און ווען עָס כאַפֿט זיך אַרײַן פֿליגן קומט דער שְׁפִין און נאַגט אַרוֹיס די מַח, אַזוי ווערן אומשולדיגע פֿרויעִן אַרײַנגעכאַפֿט אִין די נַעץ פֿון די בַּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת.

דאָס וואָס עָס שְׁטײט אִין דער בְּרִיוּ אַז מָעַן זאַל נִישְׁט לֶאָזן רַעֲדֵן בַּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת, מֵינִיט מָעַן אָנצוזאַגן פֶּאַר פֿרויעִן זאַלן זיך היטן פֿון בַּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת; ווען די פֿרויעִן קומען זיך צאַם זיך מַחזֵק זײַן מִיט'ן רַבִּינִים עֲצוֹת זאַל מָעַן אַכְטוּנג געבן נִישְׁט צו רַעֲדֵן דְמִיוֹנוֹת.

מָעַן דאַרף אָסאַך בַּעֲטֵן דַּעם אַיבֶּערשְׁטן מָעַן זאַל זיך נִישְׁט אָפֿנאַרן און מָעַן זאַל נִישְׁט נאַכְלויפֵן די וואָס קענען זיך אַלִּינְס נִישְׁט הַעֲלָפֵן; מוֹהֲרָא"ש שְׂרִיבֵט אִין זײַן צַוָּאָה (צוֹאֵת מוֹהֲרָא"ש, אֹת טו) וואָס אִיז דער סִימָן פֿון אַן אַמְת'ער מְנַהִיג אַדער אַ פֶּאַלשֶׁער מְנַהִיג: "ווי אַזוי קען מָעַן וויסן אויב אַינער אִיז אַ פֶּאַלשֶׁער מְנַהִיג? דער סִימָן דַּערצוּ זאַגט דער רַבִּי (ליקוטי מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עב) אַז ווען אַ מענטש גײט צו אַן אַמְת'ער צדיק דאַן פֶּאַלט אויף אִים אַרויף אַ שְׁפִלוּת, עַר פִּילֵט אַז עַר אִיז דער עַרְגֶּסְטער מענטש, און עַר האַלט זיך נִישְׁט גֶרעסער פֿון אַ צווייטן. אויב אָבער ווען מָעַן גײט צו אַ מענטש, און מָעַן באַקומט דאַרט אַ גאַנְה און מָעַן האַלט זיך גֶרעסער פֿון אַ צווייטן, אַז נאַר עַר ווייסט דַּעם אַמְת און קײנער ווייסט נִישְׁט דַּעם אַמְת, דאָס אִיז אַ סִימָן אַז מָעַן אִיז בײַ אַ פֶּאַלשֶׁן מְנַהִיג און מָעַן דאַרף אַנטלויפֵן פֿון דאַרט. פֿון אַן אַמְת'ן צדיק באַקומט מָעַן שְׁפִלוּת.

נאָך אַ סִימָן אִיז דאָ, אַז אַן אַמְת'ער צדיק אִיז מעֹרֵר זײַנע מענטשן צו לערנען די הייליגע תּוֹרָה, און אַ פֶּאַלשֶׁער מְנַהִיג וועט רַעֲדֵן פֿון אַלעס אויסער פֿון תּוֹרָה. דעריבער ווען אִיר גײט צו אַ מענטש און אִיר זַעט אַז דורך יַעֲנֵעם באַקומט אִיר אַ

חֶשֶׁק צוֹ לַעֲרֹנְעָן פְּלִיִּסְיָג דִּי הַיִּלְיָגָע תּוֹרָה, אִיזוֹ אַ סִּמְנָן אַז אִיר זְעֻנְט בֵּי אַן אַמְתָּן צַדִּיק", עֵינן שָׁם.

דָּעַר אַיִבְעַרְשְׁטֵעַר זָאל הָעֵלְפֵן זָאלֶסט הָאבֵן הַצְּלָחָה אִין אַלֶּע עֲנָנִים.

...

[דָּעַר בְּרִיוּוּ צוֹ נוֹעֲלֶכֶּע דִּי אױבְּנֵדֶע־מֵאֲנֻטֶע בְּרִיוּוּ בְּאַצִּיט זִיף:

מִכְבֵּד זִיין צוֹ רַעְדֵן נָאָר דִּי װאַס פֿאַרְשְׁטִייעֵן נִישְׁט בַּעֲסֵעַר פֿון

מוֹהֲרָא"ש

בַּעֲזַרְתָּ ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ב' פְּרֻשַׁת תּוֹלְדוֹת, כ"ט מֶר-חֶשְׁוֹן, שְׁנַת תַּשְׁפ"א לְפָרֵט קָטָן מֵרַת ... תַּחֲנִי'

אַ גְּרוֹיֶסן יִישָׁר כַּח פֿאַר'ן שְׁרִיבֵן אַז אַלֶּעס אִיז גוּט; עֵס אִיז זַייעַר ווִיכְטִיג צוֹ קוֹמֵען דַּעֲרֻצִיילֵן דִּי יִשׁוּעָה, נִישְׁט נָאָר בַּעֲטָן אַ בְּרָכָה. דָּעַר אַיִבְעַרְשְׁטֵעַר זָאל הָעֵלְפֵן אִיר זָאלֶט זִיין גַּעזוֹנְט און שְׁטאַרְק, אִיר מֵיט אַייעַר מֵאָן און קִינְדֶּעַר.

אַ גְּרוֹיֶסן יִישָׁר כַּח פֿאַר'ן צאַמְנֶעמֶען דִּי פֿרויעֵן אַיִן מֵאַל אַ חוֹדֶשׁ זִיף מְחֻזַּק זִיין מֵיט'ן רְבִינִים עֲצוֹת, עֵס אִיז זַייעַר אַ גְּרוֹיֶסֶע מַצְוָה צוֹ גַּעבֵן חִיזוּק פֿאַר פֿרויעֵן; װער דַּאַרְף נָאָךְ אַזױפִּיל חִיזוּק װי אַ אִידיִשֶׁע מאַמֶּע, אַ אִידיִשֶׁע פֿרוִי.

דִּי פֿרויעֵן װאַס שִׁיקֵן דִּי קִינְדֶּעַר אִין אונְזֶער מוֹסֵד - זַי זָאלֶט אִיר אַנְדַּאי רופֵן, דִּי זְעֻנְען דִּי עֲרֻשְׁטֵעַ; אױף זָאלֶט אִיר רופֵן אַלֶּע װאַס װילֵן זִיף מְחֻזַּק זִיין און הָעֵרֵן װאַס דָּעַר רְבִי זָאָגט.

גַּעט אַכְטוֹנִיג עֵס זָאלֵן נִישְׁט קוֹמֵען פֿרויעֵן װאַס פֿאַרְשְׁטִייעֵן בַּעֲסֵעַר פֿון רְבִי'ן, זַי פֿאַרְשְׁטִייעֵן אַ מִשְׁהוֹ אַנְדֶּעַרש פֿון מוֹהֲרָא"ש זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ; זַי זָאלֵן נִישְׁט קוֹמֵען רַעְדֵן צוֹ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ. זַייעַר טְשָׁאַלֶנְט זָאלֵן זַי גַּעבֵן צוֹ עֶסֶן פֿאַר זַייעַר מֵאָן און קִינְדֶּעַר; מִיר זְעֻנְען נִישְׁט אִינְטֶעֶרֶעסִירט צוֹ הָעֵרֵן יַעֲנַעמ'ס בױף װײ, יַעֲנַעמ'ס סְבָרוֹת, יַעֲנַעמ'ס חֲלוּמוֹת און זִיסֶע מְשָׁלִים.

זַיט מְכַבֵּד צוֹ רַעְדֵן נָאָר פֿרויעֵן װאַס פֿאַרְשְׁטִייעֵן נִישְׁט אַלֵינְס און פֿאַרְשְׁטִייעֵן נִישְׁט בַּעֲסֵעַר פֿון װאַס מִיר הָאבֵן גַּעלֶעֶרְנְט בֵּי מוֹהֲרָא"ש.

דָּעַר אַיִבְעַרְשְׁטֵעַר זָאל הָעֵלְפֵן אִיר זָאלֶט הָאבֵן הַצְּלָחָה אִין אַלֶּע עֲנָנִים.]

...

פארוואס טאר מען נישט פייפן מיט די מויל?

שאַלה:

לְכָבוֹד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

איך וויל פֿרעגן דעם ראש ישיבה שליט"א פארוואס מען טאר נישט פייפן מיט די מויל,

וואס איז דער פֿראבלעם מיט דעם?

יישר פח

תשובה:

בְּעִזְרוֹת ה' יתברך - יום א' פֿרשת וישב, כ' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן

לְכָבוֹד ... גְרוּ יְאִיר, תלמוד תורה היכל הקודש ברסלב וויליאמסבורג

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא"ש זאגט בשים צדיקים, ווען מען פייפט מיט'ן מויל ברענגט מען צו

זיך די שלעכטע מלאכים, די וואס טשעפען און שעדיגן דעם מענטש.

דא האסטו א בריוו וואס מוהרא"ש שרייבט אויף דעם ענין (אשר בנחל אידיש חלק

ב, מכתב קפו):

"שְׁלוֹם אֶל הַבְּחוּר ... גְרוּ יְאִיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זאלסט וויסן אז א שייגעץ פייפט וכו'. עס איז מקובל פון צדיקים אז מען

פייפט איז מען ממשיך אויף זיך קליפות מיט משחיתים. איבערדעם זאלסטו זייער

אכטונג געבן נישט צו פייפן וכו' מיט'ן מויל וכו'. בכלל א אידיש קינד דארף זיך

אויספירן איידל ערליך.

זע זיך צוגעוואוינען זאגן אסאך משניות, דער רבי האט ארויסגעגעבן א

תיקון פאר אסאך פון אויגעזעע לייט זאגן יעדן טאג ח"י פֿרקים משניות (עין שיחות

הר"ן, סימן קפ"ה). איבערדעם זע דו אויכעט צו זאגן יעדן טאג ח"י פֿרקים משניות,

און דאס וועט זיך מטהר זיין פון אלע דייע פגמים וואס דו ביסט נכשל געווארן

ביז יעצט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכדיגן תמיד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

וויפיל שְׂכָל אין לעבן באקומט מען פון די שיעורים?

שאלה:

לְכַבֵּד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

איך האב אויסגעהערט דעם שיעור פונעם ראש ישיבה פון דאנערשטאג נאכט פֿרשׂת חיי שָׁרָה תשפ"א, און עס האט מיר ממש באנומען די ביינער, כאַטש וואס איך ברענג נישט אריין אין שטוב מיין סמארטפֿאון און אלע אנדערע פֿלים וואס איך נויץ פאר ביזנעס וואס איז פארבינדן מיט'ן אינטערנעט, ברוד השם איך האב א ריינע שטוב בזכות דעם ראש ישיבה, דאך האט מיר זייער באנומען צוויי נקודות.

איינס אז יעדער קען זאגן אכצן פֿרקים משניות א טאג, מען דארף נאר אויפגעבן די סטאטוס וכו'. נאכ'ן שיעור האב איך אויסגעמעקט איבער דרייסיג קאנטאקטס וואס לייגן כסדר סטאטוס, איך האב זיך געמאכט א חשבון אז פון די אלע לייגן אן ערד פון צען סטאטוס א טאג, דאס איז 300 סטעטאס, וואס לויט דעם קומט אויס אז 150 מינוט א טאג גייט פאר די שטותים, (א געווענליכע סטאטוס איז לאנג 30 סעקונדן). דערנאך האב איך פארלאזט אריבער 40 וואסטעפּפ גרופס, אפאר פון נייעס, אפאר פון סתם לצנות, אפאר פון היימישע לשון הרע און פאליטיק, און אזוי ווייטער. און ברוד השם היינט פרייטאג האב איך געלערנט צוויי און דרייסיג פֿרקים משניות. איך בעט דער ראש ישיבה זאל מער און מער רעדן דערפון ביי די דאנערשטאג נאכט שיעורים.

צווייטנס האט מיר באנומען דער ענין פון אויסהערן א ווייב אפילו ווען מען האט נישט קיין עצה ווי אזוי איר צו העלפֿן, נאר סתם אויסהערן, און אז נישט וועט זי טרעפן א צווייטע מאן אדער פֿרוי וואס וועט איר אויסהערן.

בכלל איז די גאנצע שיעור געווען ממש א שטיק שְׂכָל און לעבן. איך וויל זיך באדאנקען פאר'ן ראש ישיבה פאר אלעס, און איך דאנק דעם אייבערשטן אז איך האב די שְׂכָל אויסצוהערן די דרשות וואס זענען די איינציגסטע אין דעם דור וואס רעדט צום זאך וואס מען דארף וויסן אין לעבן, נישט סתם גערעדט אין די וועלט אריין.

יישר פח

תשובה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום א' פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב, כ' כְּסֵלוֹ, שְׁנַת תִּשְׁפֵּ"א לְפָרֶט קָטָן
לְכַבּוּד ... נְרוֹ זְאִיר

איך האב עָרְהֵאלְטֵן דיינ בריוו.

וואס זאל איך דיר זאגן? ווען מען ווערט מקורב צום רבי'ן עפנט זיך א גייע
וועלט, מען באקומט א ישוב הדעת, מען קען שוין נישט אנוועקגעבן די צייט פאר
די סארט זאכן.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוֹתְר"ן, חלק ב', סימן ט'): "מֵה שֶׁהַעוֹלָם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
וְאִינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא רַק מִחֲמַת שְׂאִין לָהֶם יִשׁוּב הַדַּעַת, וְאִינָם
מִיֵּשֶׁבִין עֲצָמָן", פארן וואס זענען מענטשן אזוי געפאלן ביי זיך און זענען נישט
נאנט צום אייבערשטן? ווייל מען האט נישט קיין ישוב הדעת - מען טראכט נישט
פון תכלית; ווען מען זאל אריינקלערן וואס וועט בלייבן פון די אלע נארישקייטן,
פון קויקן קליפס, סטעטוס וכדומה - וואלט מען זיך געשעמט צו האבן די אלע
זאכן.

ווען מען הערט די זיסע עצות פון רבי'ן - ווערט אויס בחריה, מען ווערט
גלייך צוגעקלעבט צום אייבערשטן. דער רבי האט געזאגט (ת"י מוֹתְר"ן, סימן שמ): "זִי
זָאלֵן מִיר הֵעֵרֵן אֵיין תּוֹרָה מִיט דַּעַם נִיגוּן און מִיט'ן טאַנץ, וואלט די גאנצע וועלט
אויסגעגאנגען"; ווייל ווער עס הערט דעם רבינ'ס ווערטער, זיינע עצות און
התחזקות - ווערט אן ערליכער איד און הייבט אן בענקען צום אייבערשטן, ווען
מען האט א ליידליגע מינוט נוצט מען דאס אויס פאר גוטע זאכן, מען כאפט אריין
אביסל תורה, אביסל תפלה און מצות און מעשים טובים.

אזוי אויך אין שלום בית; פאר מען ווערט מקורב צום רבי'ן ווייסט מען נישט
דאס חשיבות פון לעבן בשלום מאן און ווייב, מען מיינט אז דאס איז נישט עבודת
השם, אבער דער רבי לערנט אונז אנדערש, דער רבי לערנט אונז מיר זאלן מכבד
זיין די ווייב. ביים רבי'ן איז געווען א יסוד היסודות שלום בית (ענין שיחות הר"ן, סימן
181-182); מען האט נישט געקענט קומען צום רבי'ן אויב מען איז זיך נישט
אויסגעקומען מיט די ווייב. ביים רבי'ן איז געווען דער עיקר - קדושת הבית,
מען זאל האבן א ריינעם מח; אויב האט מען שלום בית, מען לעבט מיט ליבשאפט
וכו' - דעמאלט האט דער מענטש ריינע מחשבות און ער קען דינען דעם

אייבערשטן אזוי ווי עס דארף צו זיין, אָבער אז מען קריגט זיך מיט די ווייב - איז מען נישט אָפּגעהיטן, מען קען נישט זיין קיין ערליכער איד.

מיר טארן נישט האלטן די אלע לימודים נאר פאר אונז, מיר דארפן דאס פארשפרייטן פאר די גאנצע וועלט; נישט נאר מיר זאלן וויסן ווי אזוי צו לעבן, ווי אזוי אומצוגיין מיט א ווייב, נאר אלע זאלן וויסן דאס גרויסקייט פון שלום בית און דאס וויכטיגקייט דערפון, מיר דארפן דאס פארשפרייטן פאר די גאנצע וועלט.

וואויל איז דעם וואס גייט הפצה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

מיין חבר'טע איז אנטוישט פון איר לעבן, ווי אזוי קען איך איר העלפן?

שאַלה:

לְכָבוֹד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

קודם כל וויל איך זיך באדאנקען פאר אלע שיעורים און חיזוקים, איך האב פיל הכרת הטוב פאר אייער חיזוק און עצות, עס האט מיר ממש געראטעוועט.

איך האב ברוך השם חתונה געהאט פאר בערך א יאר צוויי צוריק, און איך האב ברוך השם די שענסטע גליקליכסטע לעבן וואס איך וואלט זיך נאר געקענט ווינטשן.

איך האב זייער א נאנטע חבר'טע, מיר זענען צוזאמען אסאך אריבער אלס מיידל און מיר זענען זייער נאנט. מיין חבר'טע האט ברוך השם חתונה געהאט, איר מאן באלאנגט צו א חסידות מיט אסאך חומרות ופרישות, קרום, נישט ריכטיג און נישט אידיש.

איר מאן איז זייער וואויל און תמימות'דיג און ער וויל זיך בשום אופן נישט רירן פון די הנהגות פון זיין חסידות אפילו מיט א משהו, מיין חבר'טע איז זייער צעבראכן, זי איז זייער אנטוישט, זי האט ערווארטעט עפעס אנדערש אינגאנצן פון א חתונה געהאטע לעבן און זי פילט ממש פארלוירן, זי האט שוין אלעס פרובירט און עס האט גארנישט געהאלפן.

זי רעדט זיך זייער אויס צו מיר אז עס איז ממש געפערליך, זי קען עס מער נישט אויסהאלטן. איך פארשטיי איר זייער גוט, איך האלט אז זי איז הונדערט פראצענט גערעכט,

די שאלה איז נאר וואס איך דארף איר זאגן, צי איך זאל איר מחזק זיין? וויאזוי דארף איך זיך באנעמען מיט דעם? און אויב דארף איך זיך טאקע שטעלן צו איר זייט? צי דארף איך איר מעודד זיין זיך צו ג'ט'ן? איך וועל באַמַת שׁעצן אויב איך באקום אן ענטפער.

יִישׁר פַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ב' פְּרֻשַׁת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּו, שְׁנַת תִּשְׁפֵּ"א לַפְּרֻט קָטָן

מֵרַת ... תַּחֲנִי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר זאלט איר חס ושלום נישט צורעדן זיך צו ג'ט'ן; אויב מען דארף זיך ג'ט'ן - דאס האט מיט גרויסע רבנים, דאס איז נישט קיין קינדער שפיל וואס חבר'טעס רעדן, אף און וויי פאר א פרוי וואס העצט אן זיך צו ג'ט'ן.

איך וואונדער זיך, איר שרייבט אז איר זענט זיך מחי' מיט די עצות פון רבי'ן; ווי קען זיין א ברסלב'ע פרוי זאל פארגעסן פון תפלה? ! איר דארפט זיך מחזק זיין מיט די עצות פון תפלה והתבודדות, אנשטאט איר אויפהעצן קעגן איר מאן זאלט איר זיך אינאיינעם מחזק זיין צו בעטן דעם איבערשטן אויף דעם. דער רבי האט אונז געגעבן די עצות פון התבודדות, מיר זאלן זיך מתבודד זיין, בעטן דעם איבערשטן יעדע זאך אויף די אייגענע שפראך; דורך תפלה והתבודדות איז מען זוכה צו זען גרויסע ישועות.

ביים רבי'ן איז געווען שלום בית זייער א וויכטיגע זאך, דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן רסג): "זה מעשה בעל דבר, שמניח את עצמו על זה מאד, לקלקל השלום של בני הנעורים, כדי שיתפסו במצודתו חס ושלום על ידי זה", דער יצר הרע זוכט צו מאכן א קריגעריי צווישן מאן און ווייב, ער וויל נאר מען זאל זיך צעטיילן, ווייל אזוי קען ער גרינגער אראפנווארפן דעם מענטש אין עבירות, "כי הוא אורב על זה מאד - לתפסם בנעוריהם על ידי קלקול השלום בית חס ושלום, שגורם בערמומיותו לקלקל השלום שביניהם", דער יצר הרע לאקערט אויף יונגע פארפעלקער זיי צו צעטיילן, אזוי ווארפט ער זיי אראפ אין שמוציגע עבירות.

עס איז א טעות וואס מאכט זיך ביי א יונגע פארפאלק, מען מיינט אז שלום בית האט מען ווען ביידע - מאן און ווייב - טראכטן אייניג, ביידע האבן די זעלבע מחשבה, די זעלבע געפילן וכו'; דער טעות הייבט זיך אן איידער מען האט

חַתוּנָה, מְעַן גִּיט צוֹ דִּי חַתוּנָה מִיט אַ פֶּאָלְשֶׁע בְּלִיק אויפֿ'ן לַעֲבֹן, מְעַן גִּרִיט זיך אַז מְעַן גִּיט טְרַעפֿן דַּעַם פֶּאר און אַינאַיינעם האָבן די זַעלְבֶּע וועג, און נאָך די חַתוּנָה ווערט מְעַן אַנטווישט ווען מְעַן זעט אַז מְעַן האָט נישט די זַעלְבֶּע וועג; מְעַן הייבט אָן זיך טענה'ן, מְעַן הייבט אָן זיך קריגן.

דאָס איז אַ טענות; שְׁלוֹם בֵּית איז נישט ווען בייִדע טראַכטן אייניג, אַז בייִדע טראַכטן אייניג איז נישט שְׁיִיך דאָס וואָרט "שְׁלוֹם", שְׁלוֹם איז טייטש ווען צוויי פאַרקערטע זאָכן טרעפֿן זיך צאָם און דאָך איז מְעַן בְּשְׁלוֹם. דער רבי זאָגט (ליקוטי מוֹתְרִין, חֶלֶק א', סִימָן פ): "שְׁמַחְבֵּר תְּרֵי הַפְּכִים", ווען מְעַן שְׁטעלט צוזאַם צוויי פאַרקערטע זאָכן - דאָס איז שְׁלוֹם, אַזוי ווי עַס שְׁטִיט (אויב כה, ב): "עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו", דער אייבערשטער מאַכט שְׁלוֹם אין הימל צווישן צוויי מלאַכים. זאָגט דער רבי (שם): "כִּי זֶה הַמְּלָאָךְ מֵאֵשׁ, וְזֶה מֵמַיִם", איין מלאַךְ איז פֿייער און איין מלאַךְ איז וואַסער, "שְׁהֵם תְּרֵי הַפְּכִים; כִּי מִיָּם מְכַבֵּה אֵשׁ", זיי זענען צוויי פאַרקערטע זאָכן, ווייל וואַסער לעשט אויס פֿייער, "וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם וּמְחַבְּרֵם יחד", גייט דער אייבערשטער און מאַכט שְׁלוֹם צווישן זיי און ער באַהעפֿט זיי צוזאַמען; זעט מְעַן וואָס איז שְׁלוֹם, מְחַבֵּר זיין צוויי פאַרקערטע זאָכן, עיין שָׁם.

זייער אַסאך גִטֿן פֿאַסירן צוליב דַּעַם וואָס מְעַן חלומ'ט זיך אַז מְעַן גִיט חַתוּנָה האָבן מִיט איינעם וואָס גִיט זיין אַזוי ווי מיר, טראַכטן ווי מיר, וועלן וואָס איך וויל, טון וואָס איך טוּ וכו' וכו', נאָכדעם ווערט מְעַן אַנטווישט; אָבער באַמַת איז בְּכָלֵל נישטא אַזא זאָך אַז צוויי מְעַנטשן זאלן טראַכטן אייניג, וועלן דאָס זַעלְבֶּע און האָבן די זַעלְבֶּע געפֿילן; שְׁלוֹם בֵּית מֵינט מְעַן צו זאָגן אַז צוויי מְעַנטשן וואָס בייִדע ווילן עפֿעס אַנדערש דאָך האָבן זיי זיך ליב, בייִדע זענען מוֹתֵר איינער פֿאַר'ן צווייטן און זוכן דאָס גוטס ביי יענעם.

זיט איר מְחַזק זי זאל קוקן גוט אויף איר מאַן, וועלן זיי האָבן אַ גוט לַעֲבֹן. דער אייבערשטער זאל העלפֿן איר זאלט האָבן העלפֿה אין אַלע ענגנים.

...

מעג א מיידל גיין מיט א גיטאר אויפ'ן גאס?

שאַלָּה:

לְכַבֵּד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

איך וויל זיך נאכאמאל באדאנקען פאר די אלע שיינע שיעורים און בריוו וכו', וואס איז אזוי מח'ל. דער ראש ישיבה שליט"א האט מיר געגעבן אזא שיינע זיסע לעבן פון הייליגן רבי'ן.

איך האב געוואלט פֿרעגן איבער דעם וואס דער ראש ישיבה האט געזאגט אז מיידלעך זאלן נישט גיין שבת שפאצירן, וויל איך וויסן אויב צום טיש מעג איך יא גיין?

איך וויל איך וויסן אויב עס איז צניעות'דיג פאר א מיידל צו גיין מיט א גיטאר אויפ'ן די גאס.

ברוך השם אז איך האב שוין געענדיגט נאך פינף מאל תהלים, איך דאנק דעם ראש ישיבה פאר'ן מיר אויסלערנען צו זאגן יעדן טאג דעם יום תהלים און פאר'ן מחזק זיין אויף דעם.

יישר פנ

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישב, כ"א כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן ... תחי', ירושלים

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

אז מען פירט זיך בצניעות איז מען זוכה צו ערליכע קינדער; חכמינו זכרוננו לברכה זאגן (במדבר רבה ח, ט) אויפ'ן פסוק (תהלים קכח, ג): "אשתך כגפן פריה בירפתי ביתך בניה פשתלי זיתים סביב לשלחנה", דיין ווייב וועט זוכה זיין צו האבן קינדער אזוי ווי א וויינישטאק וואס איז פול מיט טרויבן בזכות וואס זי פירט זיך בצניעות, "בזמן שהיא נוהגת בעצמה דת יהודית שהיא צנועה", ווען זי פירט זיך ווי די תורה זאגט, זי פירט זיך באשיידן און איידל, "זוכה שיוצאין ממנה בנים בעלי מקרא, בעלי משנה, בעלי מעשים טובים", וועט זי זוכה זיין צו האבן קינדער וואס וועלן לערנען די הייליגע תורה און טון מצות און מעשים טובים.

בנוגע די בריוו פאר מיידלעך מען זאל זיך נישט דרייען פרייטאג צו נאכטס אין גאס [דער בריוו איז בייגעלייגט צום סוף פון דעם בריוו]; מען מיינט נישט מען זאל זיין איינגעשפארט אין שטוב וכו', מען קען גיין צום טיש וכדומה, נאר סתם שפאצירן אראפ און ארויף די גאס איז נישט די בעסטע זאך.

שְׁפִילָן גִּיטָאר איז זייער גוט; דער רַבִּי זָאָגט (סיפורי מעשיות מעֲשֵׂה יג, דעם זַעקֶסטן טאַג) דער עיקר רְפוּאָה ווי אזוי מָען קען אויסהיילן דעם בַּת מְלָךְ איז דורך ניגונים; איר קענט שְׁפִילָן אין שְׁטוב און אז איר ווילט גיין מיט דעם אין גאס זאלט איר דאס נעמען אין אַ זַעקל – נישט אויפֿן רוקן, ווייל עס איז נישט קיין צניעות פאר אַ מיידל צו גיין מיט אַ גיטאר אויפֿן רוקן.
 דער אייבערשטער זאל העלפֿן איר זאלט האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

[דער בריוו צו וועלכע דער אויבנדערמאנטע בריוו באציט זיך:

מיידלעך זאלן זיך נישט דרייען ביינאכט אויפֿן גאס

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ויצא, ז' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן

... תחי'

מיידלעך דארפֿן אַכטונג געבן זיך נישט צו פירן אויפֿפאלנד; אויב מיידלעך ווילן עוסק זיין אין מקרב זיין אנדערע מיידלעך אדער פרויען - דארף דאס זיין איידל און באשיידן. אונזערע תלמידות פון בית פיגא פארשפרייטן צווישן פרויען און מיידלעך דעם רבינו'ס עצות, אבער דאס גייט צו אויף זייער אן איידעלע וועג; נישט מיט קיין רעש, נישט מיט קיין שטורעם; די שענסטע זאך ביי מיידלעך איז זיין איידל און באשיידן.

פרייטאג צו נאכטס נאך די סעודה איז נישט אַ צייט פון גיין אין גאס, עס שטייט אין פסוק (תהלים מה, יד): "כָּל כְּבוֹדָהּ בַּת מְלָךְ, פְּנִימָה", דאס שיינקייט פון אַ אידישע טאכטער איז צו זיין אין שטוב; אונדאי דארף מָען גיין אין גאס ערלעדיגן זאכן, מָען דארף איינקויפֿן וכו', אבער סתם ארויס גיין שפאצירן - ברענגט נאר פראבלעמען.

וואס דארפֿט איר מער פון דעם וואס מָען זעט ביי די מעשה אין די תורה אז שְׁכֵם האט פארכאפט דינה - יעקב אבינו'ס טאכטער, ער האט איר געפייניגט וכו'; אלעס האט זיך אָנגעפאנגען ווייל זי איז ארויס שפאצירן אין די גאסן, אזוי ווי עס שטייט (בראשית לד, א): "וַתֵּצֵא דִינָה לְרֹאוֹת בְּכָנוֹת הָאָרֶץ", דינה איז ארויסגעגאנגען שפאצירן; דורך דעם איז געשען די ביטערע מעשה.

געט איבער פאר אלע תלמידות זיי זאלן זיך פירן איידל, מיט דרך ארץ, זיי

זאלן זיך פירן מיט דרף ארץ צו די לערערניס און צו די מנהלת; דער רבי זאגט (ספר המידות, אות צדיק, סימן טט): "מי שאוהב את הצדיק, צריך לשמר את הצדיק שלא יצא עליו שם רע", ווער עס האט ליב דעם צדיק דארף אכטונג געבן עס זאל נישט ארויס גיין א שלעכטע נאמען אויפ'ן צדיק.

פרייטאג צו נאכטס אויב מען איז נאכנישט מיד זאל מען נעמען דעם תהלים און זאגן קאפיטלעך תהלים; דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן עג): "מי שרוצה לזכות לתשובה יהיה רגיל באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסגל לתשובה וכו'", ווער עס זאגט תהלים וועט זוכה זיין תשובה צו טון און ווערן אן ערליכער איד; תשובה איז נישט פאסטן און תשובה איז נישט סיגופים, תשובה איז צוריק קומען צום אייבערשטן; תשובה איז צו זאגן פאר'ן אייבערשטן: "רבונו של עולם! איך הייב אן פון יעצט צו זיין אן ערליכער איד, איך הייב אן פון היינט זיין צו דיר געטריי. העלף מיר אייבערשטער איך זאל האבן פח זיך צו שטארקן אויף מיין יצר הרע".

אויב מען וויל זיך אביסל אויסלופטערן קען מען גיין צו א חבר'טע, פארשטייט זיך נאר חבר'טעס וואס רעדן שיינע זאכן; מען קען זיך אינאיינעם מחזק זיין מיט די שיינע עצות פון רבי'ן, אבער נישט זיך דרייען אין גאס. אזוי אויף א גאנצע וואך ביינאכט איז נישט קיין צייט פון גיין אין גאס.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.]

...

ווי אזוי בין איך מחזק א חבר'טע וואס איז אריבער שווערע

איבערלעבענישן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב א חבר'טע וואס איך האב גערעדט מיט איר און זי האט מיר געזאגט אז זי האט זייער מורא פון מענער. איך האב איר געפרעגט אויב זי האט אפּשר געהאט שווערע איבערלעבענישן וכו', האט זי מיר געזאגט אז יא. איך האב איר געפרעגט אויב עס איז געווען איינער פון איר משפחה אדער א פרעמדער מאן, האט זי מיר נישט געוואלט זאגן.

איך האב זייער רחמנות אויף איר, איך וויל זי זאל וועלן חתונה האבן, איך וויל זי זאל

קענען האבן א שיינע חתונה געהאטע אידישע לעבן.

ווען זי האט מיר דאס געזאגט, האב איך איר געזאגט אז איך וועל פֿרוּבירן איר צו העלפֿן און זוכן אן עצה פאר דער פֿראבלעם. ביטע אויב דער ראש ישיבה קען איר געבן אן עצה וואס וועט איר ארויסנעמען פון איר פֿראבלעם.

יישר כח

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ב' פֿרִשְׁת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶל, שְׁנַת תִּשְׁפֵּ"א לִפְרֻט קִטָּן ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דאס איז א ביטערע מעשה; ליידער איז די וועלט אזוי געפאלן, מנגלים און משחיתים דרייען זיך ארום הפקר, פראנק און פריי; זיי הרגענען אידישע קינדער און מען נעמט זיך נישט אן פאר די בא'עולה'טע. ווען א קינד גייט אריבער א פֿרשה מיט א משחת, א מנגל - איז דאס קינד א גע'שחט'ענער פאר'ן לעבן.

מען וואלט ווען געדארפט אנגרייטן קינדער זיי זאלן זיין אפגעהיטן פון קראנקע מענטשן, זיי אנגרייטן ווען זיי זענען יונג, ריין און הייליג, זיי זאלן וויסן נישט אנצוקומען אין די רוצח'ישע הענט; די גרעסטע צרה איז אז אויב רעדט מען צו קינדער פון זיך היטן פון מנגלים שרייט מען: "מען טאר נישט רעדן פון דעם"; געוואלד און געשריגן! ווי קען מען זיין אזוי נאריש צו זאגן אז מען טאר נישט אנגרייטן קינדער זיי זאלן וויסן זיך צו היטן פון מנגלים, משחיתים?!

אייער חבר'טע איז אין א ביטערע צרה, די שאלה איז אויב זי וויל זיך העלפֿן; פון יעדע פֿראבלעם קען מען ארויסגיין, מען דארף אבער וועלן ארויסגיין דערפון, אויב זי וויל ארויסגיין פון דעם וועט זי מצליח זיין.

דעם רביניס עצות איז א היילונג פאר אלע מחלות וחקלאים רעים; די עצה פון התבודדות איז אזוי שטארק און וואונדערליך, עס טוישט די טבע, עס טוישט נאטור. אז מען נעמט דאס ערנסט, מען איז זיך מתבודד יעדן טאג, מען דערציילט פאר'ן אייבערשטן אלעס וואס מען איז אריבער, מען שמועסט מיט אים כדבר איש אל רעהו אזוי ווי מען שמועסט מיט א גוטן פריינט, דאן טוישט זיך אלעס, מען קריכט אינגאנצן ארויס פונעם פֿראבלעם.

אז אייער חבר'טע האט אייך דערציילט וואס זי איז אריבער איז דאס מן

הַשְּׂמִים אִיר זָאָלְט רַעֲדֵן מִיט אִיר, אִיר מְחֻזַּק זַיִן; דַּעֲרָצִיילְט אִיר פּוֹן רַבִּי'ן, זָאָגְט אִיר אַז עֵס אִיז דָּא אַ רַבִּי אוֹיף דִי וועלְט וואס פֿאַרשְׁטִיט יַעֲדֵן אַיִנעם און קַען יַעֲדֵן אַיִנעם הַעלְפֵן. זָאָגְט אִיר דִי עֶצֶה פּוֹן הַתְּבוּדָדוֹת, זִי זָאל גַּיִן אִין אִיר צִימֶעֶר, פֿאַרמאַכֵן דִי טִיר, זִיף אוֹיִסשְׂמוּעֶסֶן מִיט'ן אַיִפֿעֶרשְׁטֵן און אִים בַּעֲטֵן עַר זָאל רַחֲמָנוּת הָאָבֶן, עַר זָאל אַרוֹיסְנֶעמֶען דִי שְׁלֶעכְטֶע זאַכֵן פּוֹן אִיר מַח, זִי זָאל קַענֶען אָנהײבֵן דָּאס לַעבֵן פּוֹן גַּי.

וואויל אִיז דַעם מַעֲנֻטֶשׁ וואס אִיז דְּבוּק צו הַיִּלְיָגֶע צִדִּיקִים, עַר הָאָט אַמוּנַת חַכְמִים, עַר גְּלִיבְט זַיִעֶרע ווערְטֶער און אִיז מְקַיִים בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת וואס זַי זָאָגֵן; דוּרְכֶדֶעס וועט עַר אַרוֹיסְגַּיִן פּוֹן אַלֶע שְׁלֶעכְטֶס און אַנְקוּמֶען צו דִי גֶרֶעסְטֶע מְדַרְיָגָה.

דַּעֲר אַיִפֿעֶרשְׁטֶער זָאל הַעלְפֵן אִיר זָאָלְט הָאָבֶן הַצְּלָחָה אִין אַלֶע עֲנִינִים.

...

ווי אזוי פֿירט מען זיך אינעם טאג וואס מען ווערט בר מצווה?

שְׂאֵלָה:

לְכַבֹּד דַּעֲר ראש ישיבה שליט"א,

איך גיי ברוך השם בר מצווה ווערן בקרוב, איך וויל וויסן וואס מען האט זיך געפֿירט ביי אנשי שלומינו צו טון אין דעם הייליגן טאג.

יִישָׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בַּעֲזַרְת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ב' פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּו, שְׁנַת תִּשְׁפֵּ"א לְפָרְט קָטָן

לְכַבֹּד ... נְרוּ יֵאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דַּעֲר הַיִּלְיָגֶער רַבִּי הָאָט דַּעֲרָצִיילְט (שְׁבַחֵי הַר"ן, סימן ג), ווען עַר הָאָט בר מצווה גַּעֲהָאָט אִיז גַּעקוּמֶען דַּעֲר הַיִּלְיָגֶער צִדִּיק רַבִּי מִשֶּׁה חַיִּים אָפְרִים פּוֹן סִידִילְקוּב זְכוּתוֹ יִגָן עֲלֵינוּ - בַּעַל מְחַבֵּר סֵפֶר דְּגַל מַחְנֶה אָפְרִים, עַר אִיז גַּעוֹוֶען דַּעם רַבִּינֵ'ס פֿעֲטֶער. עַר הָאָט גַּעבַעֲנֶטשְׁט דַּעם רַבִּי'ן און אִים גַּעזָאָגְט דַּעם פֿסוּק (תְּהִלִּים ב, ז): "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֹתִיךְ", דָּאס גַּיט אַרוֹיף אויפ'ן טאג וואס מען ווערט בר מצווה.

אזוי ווי דער הייליגער זוהר זאגט (פרשת משפטים, דף צח.) : "הווא דנכי לתליסר שנין ולהלאה, אקרי 'בן' לפנסת ישראל", פון ווען מען ווערט דרייצן יאר ווערט מען אנגערופן א קינד פונעם אייבערשטן, "כד מטה דוד לתליסר שנין, וזכה ביהווא יומא דעאל לארביסר", ווען דוד המלך איז אלט געווארן דרייצן יאר האט ער געזאגט דעם פסוק "ה' אמר אלי בני אתה, אני היום ילדתיך", דער אייבערשטער זאגט מיר, מיין קינד היינט האב איך דיר געבוירן, "מאי טעמא", וואס איז דער טעם אז עס ווערט גערעכנט ווי מען ווערט געבוירן ביי די דרייצן יאר? "דעהא מקדמת דנא לא הנה ליה ברא, ולא שראת עליה נשמתא עלאה, דהא בשני ערלה הנה", ווייל פאר די דרייצן יאר האט ער נישט געהאט קיין הייליגע נשמה, פאר די דרייצן יאר ווערט גערעכנט אזוי ווי ערלה, "ובגין כך אני היום ילדתיך, היום ודאי ילדתיך", דערפאר ווערט גערעכנט ווי מען ווערט דעמאלט געבוירן.

דער רבי האט שפעטער דערציילט אז די ווערטער וואס זיין גרויסער פעטער, דער הייליגער דגל מחנה אפרים זכותו יגן עלינו האט אים דעמאלט געזאגט איז ביי אים געווען אזוי טייער, ממש ווי איינער טרעפט א גרויסער אוצר; ער האט געהאט פון די ווערטער גרויס חיזוק, ער האט פארשטאנען אז עס איז א גוטע צייט אנצוהייבן פונדאסגיי דינען דעם אייבערשטן; אז דער אייבערשטער זאגט דעם בר מצוה בחור: "איך האב דיר היינט געבוירן, דו ביסט מיין קינד".

מוהרא"ש האט דערציילט (רעבי מוהרא"ש, סעיף קטו י) אז פאר זיין בר מצוה האט אים זיין מאמע עליה השלום גענומען צום הייליגן בעלזער רב זכותו יגן עלינו נעמען א ברכה, ער האט געבענטשט מוהרא"ש און אים אנגעזאגט דריי זאכן: א - ער זאל נישט רעדן מיט די תפילין; ב - ער זאל זיך נישט ארום דרייען ביים דאווענען; ג - ער זאל זייער אכטונג געבן אויף א גוף נקי (ער האט אים געזאגט בזה הלשון: "ווען מען רייניגט זיך דארף מען נוצן אסאך פאפיר"; ער האט איבער געזאגט אפאר מאל "אסאך פאפיר"), און ער האט אויסגעפירט: "אויב דו וועסט דאס מקיים זיין וועסטו אויסוואקסן א גדול בישראל".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט אויסוואקסן א גרויסער ערליכער איד, זאלסט זיין דבוק אין צדיקים דיין גאנץ לעבן.

...

איש אמונות

איינמאל מען טוט תשובה, איז דער אייבערשטער מוחל
בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, י' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך בעט אייך זייער איר זאלט זיין פרייליך; טראכט נישט וואס איז געווען.
איינמאל מען טוט תשובה, מען נעמט זיך פאר מער נישט צו טון עבירות, מען
האט חרטה וואס איז געווען - דאן איז דער אייבערשטער מוחל.
איך האב אייך געשריבן די בריוו אז אויב מען היט נישט די הלכות באקומט
מען די ביטערע מחלה, אבער אז איר האט תשובה געטון און מקבל געווען אויף
זיך צו האלטן די הלכות - וועט דער אייבערשטער אייך געבן געזונט און נחת.
דאנקט דעם אייבערשטן אויף אלע חסדים, וועט דער אייבערשטער מאכן
מיט אייך גרויסע ניסים.
איך בעט פאר ענק יעדן טאג איר זאלט אינאיינעם לעבן א גוטע זיסע לעבן.
פון אייער ראש ישיבה.

...

אין זכות פון העלפן פאר'ן עירוב וועסטו האבן געזונטע
ערליכע קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, י' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

אין דעם זכות וואס דו האסט מנדב געווען דעם עירוב טראק פאר'ן שטעטל

- קרית ברסלב ליבערטי, זאל דער אייבערשטער דיך בענטשן מיט נחת ביי דיינע קינדער; געזונטע קינדער, ערליכע קינדער, נאך קינדער און קינד'ס קינדער. העלפן מאכן אן עירוב איז מסוגל פאר קינדער. עס איז באוואוסט די מעשה, א איד איז געקומען צום הייליגן שינאווער רב זכותו גגן עלינו בעטן פאר קינדער, דער שינאווער רב האט אים געפרעגט אויב עס איז דא אן עירוב אין די שטאט וואו ער וואוינט, האט דער איד געענטפערט: "גיין", זאגט דער הייליגער שינאווער רב: "ווי קען מען טראגן (טראגעדיג ווערן) אז מען קען נישט טראגן, אז עס איז נישטא קיין עירוב? אז איר וועט מאכן דעם עירוב וועט מען קענען טראגן".

זאג פאר ... גרו יאיר אויב דו ווילסט מען זאל מפרסם זיין דיין נאמען אויפן טראק, אדער ווילסטו עס זאל זיין פריוואט צווישן דיר אינעם ועד הערוב. דיין ראש ישיבה וואס בעט פאר דיר.

...

וויפיל מיר וועלן נאר טון פאר'ן רבי'ן, איז דאס נישט גענוג באצאלט

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, י' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן לכתוב מיין טייערער ... גרו יאיר.

א גרויסן יישר פח פאר'ן העלפן די מוסד אזוי געטריי; וויפיל מיר וועלן נאר טון פאר'ן רבי'ן - וועלן מיר נישט קענען באצאלן אויף וואס מיר האבן באקומען פון רבי'ן.

בנוגע דעם קרן וואס דו ווילסט מאכן; עס זאל זיין א פלאץ וואו אינגעלייט לייגן אריין געלט און מען אינוועסטירט עס וכו' וכו' און די רוחים וועט גיין פאר די ישיבה; איך האב עס איבערגעטראכט, איך וויל נישט האבן מיט דעם.

בנוגע לייגן בילדער אין די מאגאזינען; דאס וואס איך האב דיר געגעבן רשות איז נאר ווייל (חסר), יעצט הער איך אז דו נעמסט צאם געלט, וויל איך דיר בעטן, פון היינט און ווייטער שטיי ווייט פון דעם, איך וויל נישט ליגן אין זייער בית הקברות; איך האב א חלקה פאר מיר וואו איך וויל ליגן.

...

איך וויל נישט האבן קיין שייכות מיט צייטונגען און מאגאזינען

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, י' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן

לקבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

געב איבער פאר אלע מיינע תלמידים, זיי זאלן נישט טון קיין נארישקייטן;
געבן געלט אריינצולייגן בילדער פון אונזערע אקטיוויטעטן. איך וויל נישט האבן
קיין שייכות מיט צייטונגען און מאגאזינען, איך עקל זיך פון זיי, איך וויל נישט
ליגן אין זייער "בית הקברות".

עס טוט מיר וויי אז נאך אזויפיל זיצן אין ישיבה, נאך אזויפיל הערן דרשות
- לויפט מען נאכאלץ צו די זאכן.

מיר איז א בושע צו זיין אין די צייטונג און מאגאזינען; יעדע דאלער וואס
מען געבט פאר דעם איז בל משחית, ענדערש זאלסטו קאמפיינען צווישן אנשי
שלומינו מען זאל דרוקן "אשר בנחל", "עצתו אמונה".

איך וויל נישט האבן קיין שייכות מיט דעם.

...

בעט דעם אייבערשטן זאלסט נישט שטעכן און טשעפען א

צווייטן

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן

לקבוד ... גרו יאיר

אלע רעדן אויף דיר; אלע זאגן אז דיין צוגאנג צו בחורים און אברכים איז
נישט שוין, נישט גוט.

איך שרייב דיר דאס ווייל דו ביסט יעצט אין די יארן פון שידוכים; איך האב
שוין פרובירט עטליכע מאל אנצוטראגן א שידוך פאר דיר, אלץ קומט צוריק דעם
זעלבן ענטפער; מענטשן האבן מורא פון דיר, פון דיין שארפקייט. דיין וועג איז
צו שטעכעדיג.

איך האב שוין אפאר מאל גערעדט מיט דיר, וואס געשעט? פאר צוויי וואכן
פרובירסטו, נאכדעם ווערסטו נאכמער ציפעדיג, שארף און שטעכעדיג.

אז דו ווילסט דיך אויסארבעטן, דארפסטו גיין יעדן טאג התבודדות; בעטן דעם אייבערשטן 'נאר' אויף דעם פֿרט, דו זאלסט אויפהערן רעדן שארף, אויפהערן טשעפען, פליקן, שטעכן, ציפן וכו'.

דער אייבערשטער זאל רחמנות האבן אויף דיר.

...

אין זכות פון מחזק זיין אנדערע בחורים וועסטו טרעפן א גוטע שידוך

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תשפ"א לפֿרט קטן לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, תלמיד ושיבה תפארת התורה ברסלב הבחור ... גרו יאיר האט מיר דערציילט אז דו זארגסט פאר אים, דו רופסט אים פון צייט צו צייט עסן, דו ביסט אים מחזק. ער זאגט מיר אז דאס איז פאר אים ממש וויכטיג; ער האט נעבעך נישט קיין שטוב, ער איז עלגד, איינער אליין. וויסן זאלסטו, דאס וואס דו טוסט איז זייער חשוב ביים אייבערשטן; דער אייבערשטער האט ליב ווען איינער טוט מיט א צווייטן חסד.

אין דעם זכות פון מחזק זיין אנדערע בחורים וואס האבן נישט קיין שטוב - וועסטו זוכה זיין צו בויען א שטוב; דו וועסט טרעפן א גוטע שידוך. איך בעט דיר זייער "דראפע זיך", "דערהאלט זיך"; לאז נישט אפ די משניות, די גמרא; לערן דינע שיעורים כסדרן, דאס וועט דיר ברענגען צו די שענסטע זאכן.

...

מיט דעם וואס דו טיילסט עסן פאר נויטבאדערפטיגע, ראטעוועסטו אלעמען

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תשפ"א לפֿרט קטן לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, קרית ברסלב ליבערטי זיי ממשיך מיט'ן געבן עסן פאר אלע משפחות הנצרכים פון אנשי שלומינו; מיט דעם וועסטו אפהיטן די שטאט פון שלעכטס. דער רבי זאגט (ספר המדות אות

צדקה, סימן מ): "כְּשֵׁאִין בְּעִיר מִי לְסִמּוֹךְ אֶת הָעֲנִיִּים", ווען עס איז נישטא אין שטאט ווער עס העלפט אַרעמעלייט, "בֶּא שְׂרָפָה", קומט רחמנא לצלן שרפות; מיט דעם וואס דו טיילסט עסן פאר די נויטבאדערפטיגע משפחות - ראטעוועסטו אלעמען.

אז דו ברענגסט מזונות אין בית המדרש דארפסטו דאס טון מיט חכמה; עס איז נישט כדאי דאס ארויסצולייגן ווייל די קינדער עסן זיך אן, נאכדעם איז נישטא קיין סענדה. דארפסטו טראכטן א וועג ווי אזוי מען קען דאס טון אויף א וועג אז נאר די משפחות וואס ווילן אהיימטראגן זאלן קענען נעמען, די קינדער זאלן זיך נישט אנעסן פרייטאג צו נאכטס וכו'.

דער אייבערשטער זאל דיר העלפן זאלסט זוכה זיין צו זען נחמת הקדוש ברוך הוא, אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המדות אות רחמנות, סימן א): "מִי שְׁמַרְחֵם עַל עֲנִיִּים", ווער עס האט רחמנות אויף אַרעמעלייט, "זוכה לראות בנחמות השם יתברך", וועט זוכה זיין צו זען בנחמת השם יתברך.

...

אינדערפרי איז א גוטע צייט זיך צו מתבודד זיין

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד מיין טייערער ליכטיגער זון ... נרו זאיר

יעדעס מאל איף באקום א בילד ווי דו לערנסט - ווער איף זייער פרייליך; דיין ווייב תחי' שיקט כסדר בילדער ווי דו לערנסט אין שטוב, דאס מאכט מיר זייער פרייליך, אויף ווייז איף עס פאר מאמי תחי'. דאס איז אונזער גאנצער באגער, אז אונזערע קינדער זאלן לערנען די הייליגע תורה און זיך פירן מיט יראת שמים.

געוואוין זיך צו צו גיין התבודדות יעדן פארטאגס; ווען דו שטייסט אויף אינדערפרי זאלסטו דאס טון, דעמאלט איז דער קאפ, דער מח - נאך לויטער, איז דאן א גוטע צייט זיך צו מתבודד זיין, בעטן דעם אייבערשטן מען זאל זוכה זיין אים צו דינען.

מאך זיך א סדר אנצוקומען צו ענדיגן "כל התורה כולה"; הייב אן א שיעור אין זוהר הקדוש, לערן צוביסליך אויף א סדר, ביז דו וועסט דאס מסיים זיין, נאכדעם זאלסטו אנהייבן מדרש און אזוי ווייטער.

...

דאס גרויסקייט פון זיין א געטרייע לערערין

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישלח, ט"ו כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
מרת ... תחני', לערערין בית פיגא ברסלב

איר קענט זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון זיין א געטרייע לערערין.
איך ווייס ווי שווער עס איז צו זיין א געדולדיגע לערערין; איך אליין זיך
מיט קינדער שוין איבער זעכצן יאר, אסאך מאל קען מען שפירן ווי מען הייבט
אויף די הענט, מען וויל אלעס אפלאזן; דאך דערמאן איך זיך פון די פילע חזוק
וואס מוהרא"ש ברענגט אין אָשר בנחל, דאס גרויסקייט פון א מלמד, א טיטשער.
שטארקט אייך מיט אייער הייליגע ארבעט.

...

וואס מען לערנט אין די יונגע יארן דאס בלייבט אויף א גאנץ

לעבן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישלח, ט"ו כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
לקבוד הילד הנחמד ... גרו יאיר, ירושלים

די גבאים פון בית המדרש האבן מסדר געווען איך זאל קענען זען אין
אמעריקע אין ישיבה וואס עס טוט זיך אין בית המדרש אין ירושלים.

איך זע אן אינטערעסאנטע זאך, טאג נאך טאג קומט אריין א קינד אין בית
המדרש און זיצט און לערנט בהתמדה רבה; איך האב זיך נאכגעפרעגט ווער דאס
איז ביז מען האט מיר דערציילט פון דיין התמדה, אז דו לערנסט יעדן טאג פערצן
בלאט גמרא אויפ'ן סדר דרך הלימוד פון הייליגן רבי'ן.

די יונגע יארן זענען די שענסטע יארן, וואס מען לערנט אין די יונגע יארן
דאס בלייבט אויף א גאנץ לעבן; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ד, כ): "הלומד
ילד למה הוא דומה, לזיו כתובה על נזר חדש". דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות,
אות תשובה, סימן עג): "העבודות שאדם עובד את השם בבחירותו כל יום, ערכו יקר
משנים רבות של עבודה לעת זקנתו", יעדן טאג עבודת השם אין די יונגע יארן

איז חשוב'ער פון עטליכע יאר עבודת השם אויף דער עלטער; אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת קנ"ד): "ינקותא פלילא דורדא", די שענסטע זמן פונעם מענטש זענען זיינע יונגע יארן.

שטארק זיך און זיי מ'משיך ווייטער מיט דיין התמדה; לאז זיך נישט שטערן פון קיינעם, ווען דו לערנסט זאלסטו נישט קוקן אויף קיינעם. קוק נישט אויף קיינעם; דו זיין אין דיין ווינקעלע און זאג די הייליגע ווערטער פון די גמרא, וועסטו זוכה זיין צו ווערן א גרויסער צדיק.

קענסט זיך נישט פארשטעלן וואס פאר א נחת איך האב יעדעס מאל איך זע דיך לערנען מיט התמדה.

געב איבער פאר אלע בחורים וואס קומען לערנען אז דער ראש ישיבה האט שטארק הנאה פון די וואס זענען זיך קובע צו לערנען זייערע שיעורים כסדרן - מקרא, משנה, גמרא און אזוי ווייטער.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

יעדעס ווארט וואס מען רעדט גייט אריין אין יענעם

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישלח, ט"ו כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
מרת ... תחי'

שטארקט אייך מיט די הייליגע ארבעט פון מחנך זיין בנות ישראל זיי זאלן זיין שטארק מיט אמונה און יראת שמים.

אפילו עס זעט צומאל אויס אז די ארבעט גייט לאבוד, עס דאכט זיך ווי עס גייט אריין אין איין אויער און ארויס פון די אנדערע, דארף מען געדענקען וואס דער רבי זאגט, יעדע ווארט וואס מען רעדט גייט אריין אין יענעם; בפרט קינדער, זיי הערן אויס יעדעס ווארט און עס גייט זיי אריין אין די ביינער, וועלן זיי אויסוואקסן לשם ולתפארת.

...

א מאמע דארף ספעציעל זיין געווארנט נישט צו קוקן שלעכטע

זאכן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישלח, ט"ו כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך פריי זיך זייער צו הערן די גוטע נייעס; דער אייבערשטער זאל העלפן
די אלע חדשים זאלן אריבערגיין גרינג.

די חדשים וואס מען ווארט למזל טוב דארף מען מער אכטונג געבן וואס
מען קוקט און וואו מען גייט. חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (ירושלמי חגיגה ב, א) א
דער תנא אלישע בן אבויה איז אוועק געפאלן, ער איז געווארן אן אפיקורס, א
מחלל שבת, ווייל פאר ער איז געבוירן געווארן, ווען זיין מאמע האט אים
געווארט - פלעגט זי זיך דרייען אין נישט גוטע פלעצער, זי פלעגט גיין ביי גוי'שע
פלעצער און הנאה האבן פון זייערע מסיבות, זי פלעגט שמעקן די רויך פון זייערע
פארטיס, "והיה אותו הריח מפעפע בגופה כאירסה של חכינה", דאס איז אריין
אין איר און האט פארגיפטעט דאס קינד. יארן שפעטער, נאכדעם וואס ער איז
שוין געווען א תנא, ער איז געווען דער רבי פון דעם הייליגן תנא רבי מאיר בעל
הנס - האט זיך אויפגעוועקט די באהאלטענע גיפט און דאס האט גורם געווען ער
זאל אזוי אוועקפאלן.

היינטיגע צייטן ווען מען קען זיצן ביי זיך אין שטוב און מען קען קוקן און
מיט האלטן וואס טוט זיך ביי גוים, דארף מען זיין געווארנט נישט צו קוקן די
אלע זאכן, ובפרט אין די חדשים.

אין די חדשים דארף מען בעטן דעם אייבערשטן אלעס זאל אריבערגיין
בשלום; ווען איר האט צייט זאלט איר זאגן תהלים, וועט אריינגיין א הייליגקייט
אין די קינדער.

די הייליגע חכמים דערציילן (ירושלמי יבמות א, ו) די מאמע פון רבי הושע בן
חנני' פלעגט אים ברענגען אינעם וויגל און לייגן אין בית המדרש עס זאל
אריינגיין אין אים - פון ווען ער איז נאך א פיצל קינד - די הייליגקייט פון תורה.

...

די שבת התוועדות פאר מיידלעך איז געווען אויסנאם שייך

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישלח, ט"ו כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן

לכבוד די חשוב'ע מרת ... תחזי', מנהלת בית פיגא וויליאמסבורג

די מיידלעך און די ווייבלעך, אלע געבן איבער גאר שיינע גריסן פונעם

"שבת התוועדות", זיי הערן נישט אויף צו דערציילן ווי שייך און תוכן'דיג דאס איז געווען.

מיר דארפן טראכטן פון מאכן נאך אזא שבת פאר די תלמידות בית פיגא.

דער אייבערשטער זאל אייך געבן כח איר זאלט קענען אנגיין מיט די הייליגע

ארבעט.

...

מען דארף אכטונג געבן צו טראגן נאר אין די גרעניצן פונעם

עירוב

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישלח, י"ח כסלו, שנת תשפ"א לפרט

קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרוי זאיר, מנהל ועד העירוב קרית ברסלב, ליבערטי ניו

יארק

איך האב געמאכט די מאפע פון דעם 'עירוב קרית ברסלב ליבערטי'; ווייז

דאס פארן רב המכשיר, אויב ער איז צופרידן זאלסטו דאס מפרסם זיין כדי מען

זאל חס ושלום נישט קומען צו חלול שבת.

מענטשן הערן א ווארט 'עירוב' מינט מען שוין אז מען קען טראגן וואו מען

וויל, דארפן מיר מפרסם זיין אז דער עירוב איז נישט פאר ליבערטי בכלל נאר

פאר א שטיקל געגנט, וואו מיר וואוינען.

דער נדבן פונעם עירוב טראק בעט מיר איך זאל דאס נישט מפרסם זיין,

דעריבער זאלסטו שרייבן אויפן טראק: "עירוב ברסלב ליבערטי ניו יארק",

שרייב נישט "זאת נדבת".

עפן א נייעם קארפארעישן; נעם אריין די פאלגנדע נעמען אינעם בארד: ...

גרוי זאיר, און ...; די פיר - מיט דיר.

בייגעלייגט איז די מאפע וואו מען קען טראגן אום שבת קודש; די מיידל קעמפ איז חוץ לערוב.

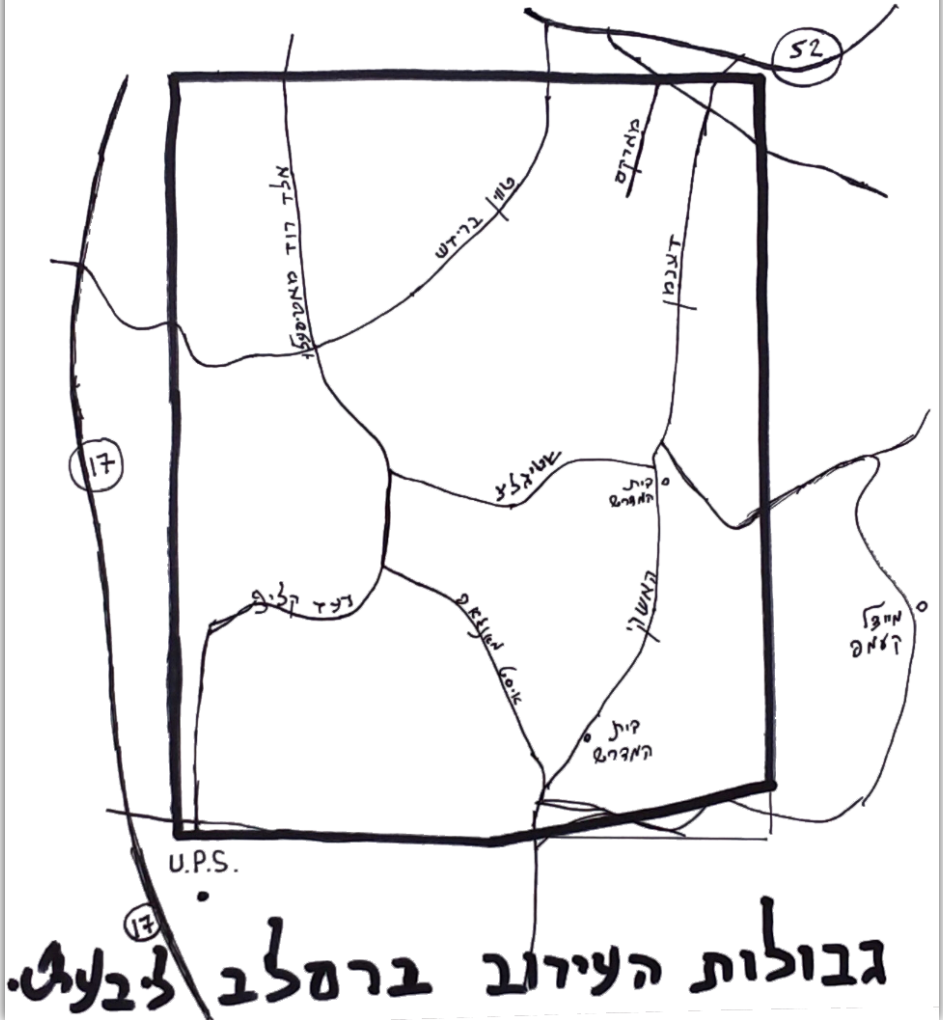
Rabbi Yoel Roth

123 South 8th St
Brooklyn NY 11211

יואל ראטה

ר"מ תפארת התורה ברסלב
ברוקלין נ.י. יע"א

...

אין די חדשים זאל מען נישט גיין אין די מקומות וואס מען מאכט נעגל

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישב, כ' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

אין די חדשים וואס מען ווארט למזל טוב איז א ספנה פאר די פרוי צו גיין
אין א פלאץ וואס מען מאכט די נעגל. ווייל די הייליגע חכמים זאגן (נדה יז.) עס איז
דא זאכן וואס: "העושה אותן - מתחייב בנפשו", אויב מען טוט דאס איז מען
שולדיג, איינע פון די זאכן איז: "הנוטל צפרניו וזורקן לרשות הרבים", דער וואס
שניידט די נעגל און ווארפט עס אין רשות הרבים, "מפני שאשה מעברת עוברת
עליהן ומפלת", ווייל א פרוי וואס ווארט וכו', אויב זי גייט אויף נעגל - פארלירט
זי; דארף מען זייער אכטונג געבן אז א פרוי וואס ווארט זאל נישט גיין אין די
מקומות וואס מען מאכט נעגל.

אין די חדשים וואס מען ווארט דארף מען בעטן טאג און נאכט דעם
אייבערשטן אז אלעס זאל זיין בנקל ובנחת; מיט תפלה קען מען טוישן אפילו די
טבע. דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר ז, חלק א', סימן רנ): "הטבע מחייב כף והתפלה משנה
את הטבע", אפילו די טבע זאגט איין זאך, קומט תפלה און דריידט אלעס איבער.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

זאת חנוכה איז זייער א גרויסער טאג

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישב, כ' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

איף פריי זיך זייער אז דו נעמסט צאם אלע תלמידים אין ארץ ישראל צו פארן
קיין יבנאל זאת חנוכה, מתפלל זיין ביים ציון פון מוהרא"ש זכותו גגן עלינו.

זאת חנוכה איז זייער א גרויסער טאג; עס ווערט געברענגט פון צדיקים (ב)

עין פרשת וישב, על הפסוק ויהי כמשלש חדשים וגו'; זרע קודש ליל ג' דחנוכה, דבור המתחיל "בפסוק" אז
דער גמר פון ראש השנה איז אינעם טאג 'זאת חנוכה'. אלע תיקונים וואס הייבן

זיך אן פון ראש חודש אלול, ראש השנה, יום כיפור, סוכות, הושענא רבה, שמיני עצרת, שמחת תורה, איז דער גמר דערפון זאת חנוכה; עס איז זייער א גרויסער טאג און מען קען פועל'ן גרויסע ישועות.

זאת חנוכה איז זייער א פאסיגע צייט צו גיין קיין יבנאל צום ציון פון מוהרא"ש מתפלל זיין פאר זיך און פאר אלע אידן; מוהרא"ש שרייבט אין זיין צנאה (צנאת מוהרא"ש, אות ה): "וכמו בחיים חיותי נתעוררו על ידי אנשים בתשובה, אזוי ווי ווען איך האב געלעבט זענען דורך מיר נתעורר געווארן מענטשן תשובה צו טון, "כמו בן עכשיו לאחר הסתלקותי לעילא כשיבואי אל קברי יתעוררו בתשובה שלימה", אזוי אויך נאכדעם וואס איך וועל אוועק גיין פון די וועלט, ווען מען וועט קומען צו מיין קבר, וועט מען אויך נתעורר ווערן צו תשובה טון, "וימשיכו לעצמם ישועות ופלאות בעזרתו יתברך, ואהיה להם למליץ יושר בשמים, ולא אנוח ולא אשקוט עד שיהיה למי שבא אל קברי להתפלל וללמוד ישועה שלימה מן השמים", און איך וועל נישט רוען ביז איך וועל פועל'ן פאר דעם מענטש וואס איז געקומען צו מיר א ישועה.

זייט אויך מתפלל פאר מיר, יואל בן ריצא רעכיל איך זאל האבן כח ווייטער ממשיך זיין מיט'ן פארשפרייטן דעם רבינ'ס עצות אזוי ווי מוהרא"ש האט אונז געלערנט - פאר די גאנצע וועלט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

זאגט מיט א שטארקייט פאר די לערעניגס וואס זיי האבן צו

טון

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישב, כ' כסלו, שנת תשפ"א לפרט קטן

מרת ... תחני', קרית ברסלב ליבערטי

האט נישט מורא צו זאגן פאר די טיטשערס וואס זיי האבן צו טון; לייגט אין די זייט אלע געפילן, ווערט שטארק און זאגט זיי אן קיין שום מורא וואס זיי האבן צו טון.

א טיטשער טאר נישט איבערלאזן די קינדער; אז איר זעט א טיטשער שפילט ארום, זי נעמט נישט ערנסט איר ארבעט - זאלט איר זי זאגן, און אז איר זעט זי

שפילט זיך ווייטער ארום, דעמאלט וועל איך נעמען א צווייטן טיטשער. ספעציעל ביי יונגע קינדער; יונגע קינדער טאר מען נישט איבערלאזן אפילו פאר איין מינוט, מען דארף אנגרייטן נאך א טיטשער זאל זיין מיט די קינדער אין די צייט וואס די טיטשער נעמט לאנטש, ווייל יונגע קינדער טארן נישט זיין אליין. אזוי אויך קענען די טיטשערס נישט האבן קיין טעלעפאן; עס איז נישט גענוג פאר מיר דאס וואס מען האלט עס אינדרויסן, ווייל די וואס האבן טעלעפאנס - די טראכטן פון דעם, זיי גייען שטענדיג שטילערהייט צום טעלעפאן געבן א בליק אפער האט איינער געשיקט א מעסידזש, די קאפ איז נישט ביי די קינדער.

די טיטשערס דארפן קומען אנגעטון איידל, אויף דעם זאלט איר זייער מקפיד זיין; וואס וועט איר האבן פון רעדן צו די קינדער פון איידל און באשיידן ווען די טיטשער קומט אנגעשמירט ווי א קלאון? מען קען נישט מחנך זיין קינדער אויב די לערערניס און די מלמדים פירן זיך אנדערש פון וואס מען וויל פועל'ן; עס איז נישט די שיעורים וואס מען געבט, עס איז דער מענטש וואס זאגט דאס; אז מען קוקט אויפ'ן רבי'ן, אויפ'ן טיטשער - דארף מען שוין אליינס זען ווי אזוי זיך צו פירן.

מוהרא"ש טייטשט (חסדי אבות על מסכת אבות א, ג) וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן פסדר אין פרקי אבות: "הוא היה אומר", וואס איז דער לשון ער האט געזאגט? זאגסט דאך זיין נאמען פאר דעם, וואס זאגט מען אלץ איבער "הוא היה אומר" - ער האט געזאגט? נאר דאס מיינט מען צו זאגן אז דער תנא - זיין מהות האט אליינס געזאגט דאס וואס עס שטייט, ער האט געהאלטן ביי דעם וואס ער האט געזאגט; נישט ער האט סתם געזאגט א שיינע מדה, א שיינ ווארט. "הוא היה אומר" - בלויז אים אנקוקן האט שוין אליינס געזאגט וואס ער האט געוואלט אריין ברענגען אין זיינע תלמידים.

איך בעט אייך זייער, ווען עס קומט צו די חינוך פון אוונערע קינדער זאלט איר זיין שטארק ווי אייזן; איר זאלט נישט מורא האבן פון פארלאנגען. דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

עֲלֻטְעֵרֵן דַּאַרְפֵן מִיט אַרְבַּעַטן מִיט'ן מוֹסֵד

בַּעֲזַרְתָּ ה' יתְבַרַךְ - א' פֶּרֶשֶׁת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּוֹ, שְׁנַת תִּשְׁפ"א לַפְּרָט קָטָן
לְכַבּוֹד ... נְרוֹ יְאִיר

איף האב עָרְהאַלְטֵן דיינ בריוו.

יעצט הייבט זיך אן די חנוכה מסיבות, געב אכטונג עס זאל זיין מיט יראת שמים; איז די פארברענג מיט יראת שמים - קענסטו גיין, אז נישט - זאלסטו זיך ארויסדרייען און נישט גיין. מאך נישט קיין מחלקת, מיט חכמה זאלסטו זיך ארויסדרייען.

מארגן נאכט וועט זיין א חינוך אָנווענט; איף וויל דיר בעטן זאלסט בלייבן אין שטוב אז דיינ ווייב זאל קענען קומען מיט האלטן די חינוך אָנווענט. איף בעט דיר זייער זאלסט מיט אַרְבַּעַטן מִיט'ן מוֹסֵד; מען קען נישט שיקן קינדער אין מוסד און דעם וואס מען אַרְבַּעַט מיט מִיט'ן מוֹסֵד.

דער וועכנטליכער שיעור וועט די וואך זיין מיטוואך נאכט אם ירצה השם.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

א סדר פאר חנוכה

בַּעֲזַרְתָּ ה' יתְבַרַךְ - יום ב' פֶּרֶשֶׁת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּוֹ, שְׁנַת תִּשְׁפ"א לַפְּרָט קָטָן
לְכַבּוֹד מִיין טִיעֵרער ... נְרוֹ יְאִיר

דא האסטו א סדר פאר חנוכה.

זע צו ענדיגן אַרְבַּעַטן צייטליך, זאלסט קענען צינדן די ליכט אין צייט, גלייך
נאך מעריב.

אז דו קענסט כאפן א טבילה פאר'ן צינדן - מה טוב ומה נעים.

בשעת'ן צינדן די מנורה קומט אראפ א גרויסע ליכטיגקייט, עס איז א גרויסע
עת רצון, מען קען פועל'ן גרויסע ישועות. זינג די זמירות ביי די ליכט און זיי זיך
מתבודד; דער עיקר זאלסטו דאנקען דעם אייבערשטן אויף די גרויסע נס, נישט
לאנג צוריק ביסטו געווען איינער אליין און היינט האסטו א שיינע משפחה, א
טייערע ווייב מיט א ליכטיגער זון.

מִיר פִּיֶּרֶן זִיף אַז מְעַן טוֹט אָן בְּגֵדֵי שְׁבַת בֵּימֵי צִינְדֵן.

אַינְדֶּערֶפֶרִי זְאָלְסְטוּ זָאגֵן הַלֵּל מִיט חֵיוֹת, מִיט שְׁמֹחָה; דֶּאָנְקֶען און לױבֵן דְּעם אַיִבֶּערֶשְׁטֵן אויף די גְרוֹיסֶע חֶסֶד, "מְקִימֵי מַעֲפָר דָּל" עַר הָאָט מִיר אויפֶּגְעֹהוּיבֵן פֿון "אַשְׁפּוֹת", בִּיז עַר הָאָט מִיר גֶּעבֶּרענְגט "לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים" - צום הֵיילִיגֵן רַבִּי'ן.

...

חֲנוּכָּה, אַ יוֹם טוֹב מִיט דִי קִינְדֶּער

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ב' פְּרֶשֶׁת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּוּ, שְׁנַת תִּשְׁפֵּ"א לְפָרֶט קָטָן

לְכַבּוֹד מִיין טֵייעֶרער ... גְרוֹ יָאִיר

מִיר קוֹמֶען נְעֻנְטער צום הֵיילִיגֵן יוֹם טוֹב חֲנוּכָּה; חֲנוּכָּה אִיז אַ צֵיט פֿון חִינוּף, טוֹן דָּאס פֶּאַרקערטע וואס די יִנּוּם הָאָבֵן גֶּעוואָלט טוֹן - אויסֶרִיסֵן דִי אָמוּנָה; דאַרפֵן מִיר אַרײַנברענגען אָמוּנָה אין אוינזערע קִינְדֶּער.

מוֹהֲרָא"ש הָאָט מִקְפִּיד גֶּעווען מְעַן זָאל נִישֵׁט אַוועקפֶּאַרן חֲנוּכָּה קִיין אומאן ווען מְעַן הָאָט קִלִּינֶע קִינְדֶּער, ווייל קִינְדֶּער דאַרפֵן פֶּאַקוֹמֶען אַ חִינוּף, זַען ווי דִי טאַטע צִינְדֵט אָן דִי מְנוּחָה.

זַע אַוועקצולִיגֵן אַלע דֵינֶע באַשעפֶּטיגונגען, זְאָלְסְט זײַן צֵיטלִיך אין שְׁטוּב אַנצוּצִינְדֵן דִי מְנוּחָה בֵּימֵי זְמַן מִיט דֵינֶע קִינְדֶּער. וואש זִיף דִי הֶענט פֶּאַר'ן צִינְדֵן און וואש דִי הֶענט פֿון דִי קִינְדֶּער, גֵרִיט אָן אַ מְנוּחָה פֶּאַר יַעֲדֵן קִינְדֶּ; מֵיידלֶעך צִינְדֵן נִישֵׁט, נָאר אֵינגלֶעך (קִלִּינֶע מֵיידלֶעך קֶענען צִינְדֵן). טו זִיף אָן אַ שְׁטֵרִימֶל און בְּעִקְשֵׁע, זִינג דִי זְמִירוֹת און זײ זִיף מִתְבּוֹדֵד. טאַגֵן מִיט דֵינֶע קִינְדֶּער לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל, עַל נְסִיךְ וְעַל גַּפְּלֹאֲתֶיךָ וְעַל יִשְׁעֶךָ.

...

חֲנוּכָּה אִיז אַ צֵיט פֿון דֶּאָנְקֶען און לױבֵן דְּעם אַיִבֶּערֶשְׁטֵן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ב' פְּרֶשֶׁת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּוּ, שְׁנַת תִּשְׁפֵּ"א לְפָרֶט קָטָן

לְכַבּוֹד מִיין טֵייעֶרער ... גְרוֹ יָאִיר

זַעצט קוֹמט חֲנוּכָּה; דְּעַר רַבִּי זְאָגט (לִיקוּטֵי מוֹתְרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ב) אַז חֲנוּכָּה אִיז אַ

צייט פון דאנקען און לויפן דעם אייבערשטן, אזוי ווי עס שטייט (על הנסים): "וְקָבַעוּ שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֲנוּכָּה אֱלֹהֵי הַיְהוּדוֹת וְלְהַלְלֵהּ".

זיי נישט קיין בטלן, נויץ אויס די חנוכה טעג מיט לויב און דאנק צום אייבערשטן.

ווען דו צינדסט אן די הייליגע ליכט זאלסטו זיך מתבודד זיין ביי די ליכט; טראכט אריין די חסדים וואס דער אייבערשטער האט געטון מיט דיר. ביסט געווען ביז נישט לאנג צוריק א פלאג גוף, א צעבראכענער בחור, קיינער האט נישט געוואוסט פון דיר, קיינער האט זיך נישט אומגעקוקט אויף דיר, יעצט האסטו א שיינע משפחה, א טייערע ווייב מיט ליכטיגע קינדער.

זאלסט נישט אויפהערן דאנקען דעם אייבערשטן, "להודות ולהלל לשמך הגדול, על נסיה ועל נפלאותיה ועל ישעתך".
א ליכטיגן חנוכה.

...

חטמה ספעשל!

בשורה טובה!

די שטארק אויפגעכאפטע ווענטליכע קונטרס

עצתו אמונה

הערליכע בריוו, שאלות ותשובות אין אלע
אקטועלע נושאים אין טאג טעגליכן לעבן,
געשריבן דורכ'ן ראש ישיבה
הרה"ג ר' יואל ראטה שליט"א

אזי שוין יעצט
דא צו
באקומען
אפגעשיקט

יעדע
וואך
צו אייער
טיר
אויף די
פאסט

פאר די ביליגע
פרייז פון בלויז

\$2.99

מער וואך

חטמה ספעשל!

צאלט פאר איין יאר
באקומט 4 וואכן
אומזיסט

צו סובסקרייבן קענט איר רופן אדער שיקן א טעקסט

718.387.2691

קור
הדפסה
היכל
הקודש

פילע אידן זענען שוין אויפגעראכטן
געווארן פון די געשמאקע בריוו,
מול מיט עצות און חיזוק פאר יעדן
פראבלעם, זייט אויך פון די גליקליכע!

אדער שיקט א אימעיל צו: subscription@kerenhadfusa.org